

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америк ОДИН ЦЕНТІВ За кордоном Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0807 4-0237 Тел. У. Е. Союз: ВЕрген 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ПАЙКУВАННЯ НЕ РАНІШЕ ІРАН ВІДКИНУВ БРИТАНСЬКІ ДОМАГАННЯ АЛІАНТИ ВІДБИВАЮТЬ ВОРОЖІ АТАКИ В КОРЕЇ

ЯК ЗА ТРИ МІСЯЦІ

Вашингтон, 20 травня. — У підготовці до завершення ціни м'яса на 8-10 відсотків, заповідженого на понеділок 21 травня, адміністратор контролю ціни Майкл В. ДіСал виголосив через радіо промову, в якій заявив, що завершення ціни не потягне за собою пайкування м'яса ані жадних інших харчових продуктів. Якщо пайкування має прийти, то воно не повинне раніше як за три місяці, сказав контролер ціни.

400 В'язнів опанували Стейтову Тюрму в Юта

Солт Лейк Сіті. — Більше ніж 400 в'язнів влаштували заколот і перебравши в свої руки управу стейтвотв тюрми на п'ять годин. Вони напали на сторожів, відібрали від них ключі, випустили з кімнат в'язнів, засуджених на кару смерті, і поставили їх на чолі управи. Тоді передали владі домагання, щоб звільнити з служби чотирьох сторожів, яких влада давніше обіцяла звільнити. Влада згодилася виконати бажання в'язнів, після чого вони скапітулювали. Ніхто не був ранений, однак шкода з поломаної обстановки виносить кілька тисяч доларів.

ПОСАДИ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ У ПРОМІСЛІ

Нью-Йорк. — Тому що під час війни чи мобілізації багато студентів відходить до військових служб, колеги й університети мусять згорнути свої курси. Це своєю чергою причиняється до звільнення професорів та учителів із таких шкіл. Щоб допомогти безробітним інтелектуалам і вченим, Стандарт Ойл Компані („оф Нью-Джерсі“), яка має свої біля в різних містах, подає до відома, що приймає якусь кількість таких учителів на працю у своїх установах приватно на один рік.

СЕН. ТЕФТ ПРОТИ СВИДЧЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА В КОМІСІЇ

Вашингтон. — Сен. Роберт А. Тефт, голова впливової Сенатської Комісії Республіканської Політики, рішуче виступив проти домагання іншого республіканського сенатора, а саме Александра Вілі, щоб полікати президента Трумана на свідка в сенатських комісіях, які просліджують причини звільнення ген. Доглеса МекАртура з становища верховного командувача на Далекому Сході. Тефт сказав через радіо, що така поява президента була б „неконституційна і її неможна виконати“.

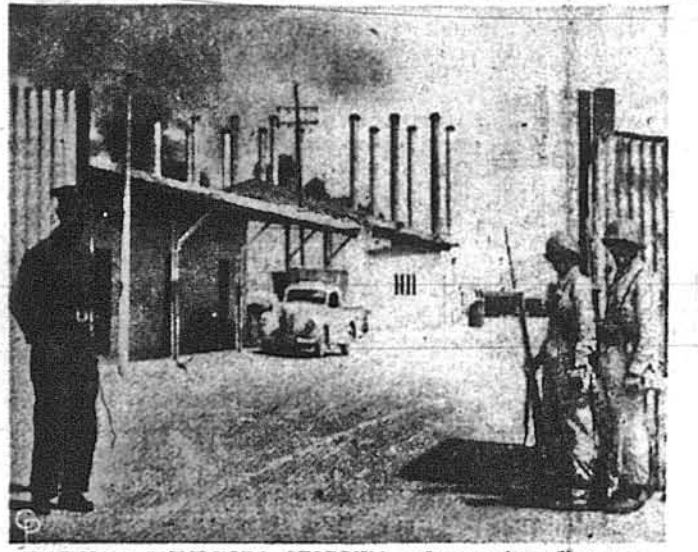
ЗАКІНЧЕНО ТИЖДЕНЬ ЗБРОЙНИХ СИЛ ВИСИЛКОУ ВІЙСЬКА ДО ЕВРОПИ

Тиждень Збройних Сил позначився маніфестаціями в різних військових містах і промовами найвищих урядовців країни на тему готовності до оборони. У Вашингтоні серед дюю військ маширувало півтори години з деякими новими родами зброї, а парадю оглядав президент Труман, приймаючи військової салют. Советські урядовці амбасаді пильно слідували за справністю армії.

В АМЕРИЦІ

- За підписку платні для федеральних урядовців турбується Американська Федерация Праці. На засіданні ексекютивного відділу в Чикаго пригадали, що сенатська комісія висловилася за підписку на 21 відсоток з уваги на зріст ціни на життєві засоби.
- Зняли обвинувачення за непослух Конгресові за „науковця Х“, д-ра Джозефа Вайнберга в федеральних суді у Вашингтоні. Однак він стоїть під обвинуваченням непослуху судейській слідчій лаві при своїх свідченнях. Вайнберг відставлений од виконання обов'язків професора в університеті Міннесота за недостатку співпраці з федеральним урядом.
- Амбасадор до Італії, Джордж А. Гаррет, зрікся несподівано свого становища, мотивуючи це „особистими причинами“. Президент не мав вибору, прийняв відставку, висловлюючи признання за вірну службу.
- Жидівське Інформаційне Бюро, 103 Парк Евено в Нью-Йорку, подає різномірні інформації про жидівські справи в організації. Новим головою вибраний Бернард Г. Річардс.
- Американські Бой-Скаутти в'їжджають на Сьоме Світлове Сквотове Джемборі, що відбудеться в Бад Шиль, в Австрії, 3-13 серпня. 800 американських делегатів в'їждуть 13 липня кораблем Аргентина з Нью-Йорку.
- Дев'ять етік з-під Советів українців Семєн Коєр, який приїхав до Нью-Йорку разом з іншими скитальцями в четвер з своєю жінкою італійського роду. Другий раз він утік від комуністів із Югославії в 1941 році.

Тегеран, Іран, 21 травня. — Іранський уряд вчора офіційно відкинув британську ноту з пропозицією переговорів для третейського вирішення справи нафтових послостей Англо-Іранської Нафтової Компанії та збереження їх від безпосереднього вивласнення. Іранський уряд мотивує свос становище в тій справі твердженням, що будь-який арбітраж в тій справі був би порушенням іранської суверенності та іранських суверенних прав поступати в своїх кордонах по своїй волі. В ноті рівночасно стверджується, що націоналізація нафтової промисловості в Ірані вже з вирішенням і доконанням фактом на підставі закону країни, яким зв'язаний теж іранський уряд, та що тим самим вже немає жадних можливостей ані жадної бази для третейського рішення. Натомість у відповіді пропонується Нафтової Компанії призначити своїх представників, які допомогли б урядові в швидкий здійсненні націоналізаційного закону. Формальну урядову ноту, що є відповіддю на британську ноту з пропозицією третейського рішення та з остерогою, що однобічне рішення в справі нафти може мати „найбільш серйозні консеквенції“ під політичним і господарським оглядом, доповнюють заяви представників іранського уряду та урядової партії. — Секретар урядового Національного Фронту заявив в парламенті, що британський і американський погляди на справу націоналізації іранської нафти є „безвартні“, остерігаючи при цьому Британію, що Іран є тепер „бочкою пороку“ та що Британія не підходила до неї з сиринком, бо це може висадити в повітря обі країни. — Він твердив, що „Британія і Злучені Держави своєю опозицією до націоналізації нафти, пхают нас до комунізму і революції“, та що іранські „революційні провідники проголосять „святий в'їну“, якщо б Британія хотіла здійснити свої „погрози“.

ІРАНСЬКА ВІЙСЬКОВА СТОРОЖА зайняла місця біля величезної рафінерії Англо-Іранської Нафтової Компанії в Абадані, як вирішено націоналізацію цієї промисловості. Іранський уряд відкинув британську ноту з остерогою, що здійснення націоналізації може мати „серйозні консеквенції“.

АМЕРИКА ВІДКИДАЄ СОВЕТСЬКИЙ ПЛАН МИРУ З ЯПОНІЄЮ

КАЖЕ, ЩО ПЛАН СПРИЯЄ АГРЕСІЇ

Вашингтон, 20 травня. — Злучені Держави зробили Росії закид, що вона погугає агресії, коли домагаться такого миру для Японії, який забороняв би американським збройним силам залишатися там на прохання самої Японії вже після підписання миру. Оце обвинувачення Росії, оперте на промові прем'єра Сталіна з 1939 р., міститись в американській ноті, переданій в суботу советському амбасадорові А. Александрові С. Панюшкінові, а опублікованій шойно в неділю. Нота ЗДА це — відповідь на советську ноту з 7 травня. Американська нота прикметна відкиненням кожної советської точки зокрема. Найпомітніше в советській ноті це — пропозиція відбуття ще одних нарад американського, советського, британського і (комуно)-китайського міністрів закордонних справ у червні або в липні для нарису мирового договору, згідно з постановою Потсдамського договору. Америка каже одверто, що не може ради-

ІТАЛІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ РЕВІЗІЇ МИРОВОГО ДОГОВОРУ

Рим, 21 травня. — Італійський міністер закордонних справ, граф Карльо Сфорца, звернувся вчора до Злучених Держав, Британії і Франції, щоб вони негайно розглянули можливість повної провірки італійського мирового договору. Промовляючи в Генуї, Сфорца твердив, що „це є тільки очікуваною державним департаментом Злучених Держав пригорою нагодою, але теж необхідністю розглянути справу мирового договору з Італією в його цілості і не обмежуватись тільки до військових кляззуль“. Виступ італійського міністра в цій справі вважається в західних столицях посиленням плянної акції за зміну договору, що практично втратив сьогодні свій глузд репресивних заходів проти країни, яка вже зайняла рівноправне становище в сім'ї вільних народів та в їх оборонних заходах проти агресивного більшовизму. Тому, що самого договору не можна змінити формально без довгих дипломатичних заходів, Сфорца пропонує, щоб західні великодержави „негайно проголосили святочну декларацію, що договір є недійсний, бо він являється моральною санкцією проти країни, яка вже давно зайняла своє місце в сім'ї вільних і демократичних народів“. Італійський уряд вважає, що світова опінія сьогодні творить найбільш догідне тло для такої зміни. Італія зокрема домагаться скасування всіх надложених на неї договором військових обмежень, повороту до Італії вільної території Триесту, скасування обов'язку дальшої виплати Совтам воєнних відшкодувань та прийняття Італії до Об'єднаних Націй.

ІНТЕНЗИВНА ПІДГОТОВКА МАНІФЕСТАЦІЇ В ЧЕШЬ С. ПЕТЛЮРИ

Нью-Йорк. — Громадський Головного Отамана, а в річницю його смерті 25-го травня буде зложений в Парижі на могилі Головного Отамана вінок від імені американських українців. Зокрема робиться заходи для участі та виступу на маніфестації американців і представників інших народів. Маніфестація відбудеться у великій залі Мангеттен Сентер при 311 Вест 34 вулиці та почнеться в год 2-гій після полудня. Комітет переконаний, що українці Нью-Йорку та сусідніх громад: Брукліна, Асторії, Йонкерс, Джерзі Сіті, Ньюарку, Бейону, Елізабет і цілої метрополітальної округи зрозуміють велике значення такої політично-ідейної маніфестації в цю пору та влаштуються так, щоб взяти в ній якнайбільш масову участь.

С. ЛИТВИНЕНКО ВИБРАНИЙ ЗНОВУ ГОЛОВОЮ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛУБУ В НЬО ЙОРКУ

Нью-Йорк. — В неділю 20-го травня відбулися річні збори Литературно-Мистецького Клубу в Нью-Йорку, на яких заслухано і обговорено звіти з праці управи клубу та вибрано нову управу, в склад якої увійшли: С. Литвиненко (голова), М. Бутвич, І. Гіряк, Р. Купчинський, В. Полевський, І. Соневицький, В. Чапленко. До контрольного комісії обрані: Ф. Дудко, Людмила Коваленко та І. Коровицький.

Токіо, 21 травня. — Не вважаючи на чисельну перевагу червоних та на їх зусилля прорвати альянтський фронт без огляду на десятки тисяч своїх жертв, альянтські війська на цілому фронті з успіхом відбивали впродовж вчорашнього дня всі заплановані атаки ворога, переходячи в поодинокі випадках — головню на центральному і західному секторах фронту, — до успішних наступних протинаступів. З голвної квартири ген. Ріджвея сьогодні вранці повідомлено, що червоні мали тільки „обмежені успіхи“, натрапляючи на цілому фронті на завзятий спротив альянти. В серії несподіваних протинаступів, панцерні колони альянтських патруль робили глибокі випадки поза свої лінії, вривуючись глибокими клинами у ворожий фронт та виводячи його з рівноваги і ладу. Одна з таких колон увійшла знову до опущеного раніше міста Уйджонгбу, 11 миль на півні від Сеул. Інші колони переправлялись через річку Гонгчон, вдираючись три милі у ворожу територію, де комуністи скривають свої війська в опущених копанях золота і срібла перед невинним вогнем альянтської артилерії. Протинаступи альянти були великою несподіванкою для ворога, що в хаосі в багатьох випадках від наступу переходили відразу до втечі. — Найсильніший напір ворога продовжувався на східній ділянці фронту, де йому пощастило минулого тижня на початку „другої фази“ свого наступу проломити фронт, вдеруваний двома південно-корейськими дивізіями. Тільки на цьому фронті це продовжувався відступ південних корейців, хоча й тут фронт поступово стабілізується. В альянтських колах вважається, що „друга фаза“ ворожого наступу готова заломитися ще швидше ніж перша, не вважаючи на всі величезні резерви, які ворог потратив стягнути на фронт. Маси ворожих військ показуються безсиліми проти сили альянтської зброї. У протинних повідомленнях стверджується, що червоні наступають і гинуть „як мухи“. Впродовж останніх трьох днів ворог мав втратити поверх 30,000 воєнків тільки вбитими. Загальні ворожі втрати за чотири дні „другої фази“ наступу вноять понад 45,000 воєнків.

Звідомлення ген. Ріджвея до О. Н.

Об'єднані Нації, Н. Й., 21 травня. — Минулої суботи ген. Метью Ріджвей переслав Об'єднаним Націям свос перше звідомлення як головний командант альянтських збройних сил на Далекому Сході. Обговорюючи коротко загальне положення і події на фронті за час від 1-го до 15-го квітня, ген. Ріджвей зокрема звертає увагу на точне респектування воєнних цілей ОН в Корей, іменю: локалізація війни та замирення і об'єднання Корей, що й постійно підкреслюється в усіх проголошеннях та пропагандивних публікаціях альянтського командування.

ІНДІЯ ЗНОВУ ВИДИВАЄ ПРОБЛЕМУ 38 ПАРАЛЕЛІ

Лейк Сокеєс, 21 травня. Індійська делегация в Об'єднаних Націях почала знову акцію в справі перемир'я між альянтами і червоними в Корей на 38-ій паралелі. Вазою в цих індійських заходах править заява ген. Ріджвея з 12-го березня, коли він був ще фронтним командантом альянтських сил в Корей, що здержання ворога на 38-ій паралелі було б великою перемогою для альянти. З альянтського боку немає офіційних коментарів до цієї „новітньої мірої амі“, яку провозгласили індійські ідеалісти, не вважаючи на те, що всі подібні їхні дотеперішні заходи були знехтовані червоними.

ПЕРШІЙ „ТУЗ“ В ПОВІТРЯНИХ БОЯХ ТУРБО-ЛІТАКІВ

Корей, 21 травня. Першим світовим „тузом“ в повітряних боях турбо-літаків став капітан Джеймс Джабара з Вічті, Канзас, що вчора збив п'ятого і шостого ворожого турбо-ліка типу МІГ, в повітряному бою над Сінуджу в Північній Корей. До бою пришло, як 15 ворожих літаків заатакувало 14 альянтських. Капітан Джабара був „тузом“ в повітряних боях вже під час другої світової війни та має найвищі воєнні відзначення.

СОВЕТСЬКА УВАГА МИРНИМ ПРОПОЗИЦІЯМ В АМЕРИКАНСЬКОМУ СЕНАТІ

Лондон, 21 травня. — Минулого четверга сенатор Едвін С. Джансон, демократ з Колорадо, зголосив в сенаті резолюцію, в якій пропонує урядові Злучених Держав поробити заходи для замирення в Корей на 38-ій паралелі в річницю вибуху корейської війни 25-го червня. Згідно з його пропозицією 38-ма паралеля знову мала б стати демаркаційною лінією а всі чужі війська мали б бути відклякні з Корей до кінця цього року. Московська преса та всі інші контролювані урядом засоби пропаганди віддають цій резолюції підозріло велику увагу. Московська партійна „Правда“ пише на цю тему окрему статтю, в якій висловлюється переконання, що Злучені Держави вже „втомилася війною“ і справді бажали б замирення. Резолюцію Джансона „Правда“ навіть декає представники американських правлячих кол починають здавати собі справу, що гра Вол Стріту в Корей є безнадійною“.

СОВЕТИ ПІДГАНЯЮТЬ САТЕЛІТІВ У ВОЄННИХ ЗУСИЛЛЯХ

Відень, 21 травня. — Рівночасно зі своїми мирними заявами на словах, Совети на ділі ведуть інтензивну воєнну підготовку самі та підганяють до неї своїх сателітів. В останніх днях в комуно-мдарському „парламенті“ внесено формальну резолюцію, з постановою закінчити п'ятирічний плян індустріалізації в чотирьох роках. Рівночасно Москва поставила домагання Польщі, щоб та замість передбаченого збільшення своєї промислової продукції на 90%, збільшила її на 158%, а Чехословаччині наказано збільшити продукцію на 168%, замість передбачених — 68%. Рівночасно в усіх сателітських країнах застосовується драконські заходи для максимальної експлуатації людської робочої сили з одного боку і без того найнижчого життєвого рівня для скріплення московської воєнної машини.

Український Виступ На Конференції В Справі Громадянства

Вашингтон. — В днях 17 до 19-го травня відбулася тут красива конференція в справах громадянства, яка на пленарних засіданнях і в поодиноких комісіях розглянула цілий ряд питань, зв'язаних з правами і обов'язками громадян. В конференції, на якій промовляли державні достойники з президентом Труманом, генеральним прокуратором МекГретом і сенатором Морсом на чолі, взяли участь теж представники поодиноких українських централі „нець“.

В СВІТІ

- Західно-німецький канцлер д-р Аденауер відіслав цього літа Врантону на запрошення британського уряду.
- Перші позначки інтензивної оборонної підготовки почали проявлятися вже теж в Європі, як обмеженої продукції і продаж продуктів з матеріалів, що потрібні для оборони.
- Кардинал Гріффін, католицький архієпископ Англії, ствердив вчора в своїй промові, що жертвою комуністичного режиму в Східній Європі, зокрема в Україні, шпало вже понад 10,000 священників.
- Французький міністер закордонних справ, Роберт Шуман, заповів, що він на найближчій зустрічі міністрів чотирьох великодержав задуме підняти справу воєнних подоненків, з яких Совети ще досі не розрахувалися.

СВОБОДА SVOBODA
UKRAINESE DAILY UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$ 5.25	Six months	\$ 5.25
На три місяці	\$ 2.75	Three months	\$ 2.75
В Державі Саті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$ 6.50	Six months	\$ 6.50
На три місяці	\$ 3.50	Three months	\$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	\$ 3.00	One year	\$ 3.00
На пів року	\$2.00	Six months	\$ 2.00

можливі зміни адреси коштують 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Зорганізоване жіноцтво Америки

В Америці немає окремого «жіночого руху», щонайменше його не рекламують. Проте, зорганізоване американське жіноцтво творить величезну силу, яка грає одну з рішальних ролей в суспільному житті своєї країни. Плястичний образ американських жіночих організацій, їх діяльності, сили і значення, подібною в найновішому виданні «Сатердей Івнинг Пост-у» в статті Джірома Еллісона. Стаття заслуговує на окрему увагу.

Кожна жінка вже має індивідуальний вплив на своє оточення і цим з подвійною силою позначається вплив зорганізованого жіноцтва. Ці впливи заважають на життя громад, областей і цілої країни. Сьогодні існує в Злучених Державах о. 19,000 місцевих жіночих клубів, що нараховують понад 5,000,000 жінок-членів від 18 року життя до глибокої старості. Всі ці місцеві організації об'єднані в могутню Генеральну Федерацію Жіночих Клубів, з майном о. 20,000,000 доларів в реальності — клубових домах та з такою ж приблизно сумою річних приходів і витратів. Центральна Федерація нахочиться у Вашингтоні і з її голосом рахуються навіть законодавці та еگزекутивні установи.

Праця зорганізованого в своїх Клубах американського жіноцтва є дуже багатобачна і охоплює всі ділянки життя, від виховання дітей починаючи, а на місцевому і краєвому законодавстві кінчаючи. Для прикладу: зорганізоване жіноцтво стейту Вісконсин перело закон в справі публічної бібліотеки, перемігши в цій справі навіть «вето» губернатора. Вони добились встановлення жіночих лав присяжних у Вайомінг та судів для малолітніх в Джорджії. Жіночі організації мають своєрідний власний «Малій Плян Маршала», в рамках якого о. 24,000 американських жінок мають зв'язки з жінками і їхніми організаціями закордоном. До чужих країн впродовж року вислано о. 60,000 пакунків, вартості понад 600,000 доларів. 160 жіночих клубів «адоптували» 80 шкіл у восьми прикордонних країнах та вислали їм коло 20 тон шкільного приладдя. Ведеться окремо інтензивна активність в користь ідеалу Об'єднаних Націй, впливаючи цим на загальне формування міжнародної політики.

Характер жіночих клубів поділяється на дві головні ділянки суспільного життя: суспільно-виховну і гуманітарну та культурну. В цих останніх клубах влаштовується доповіді, дається самодіяльні вистави, влаштовується покази мод, вивчається чужі мови, обговорюються нові ідеї і т. п.

Між іншим цікаво, як почали поставати ці клуби. В 1867 році приїхав до Америки Чарлз Дікенс і в його честь група швейцарських журналістів влаштувала прийняття. Жінка одного з цих журналістів, п-ні Джені Джен Кролі, до речі — сама письменниця, хотіла прийти на це прийняття, але чоловік попередив її, що це тільки для чоловіків. Джен не стерпіла такої обиди і осунула перший жіночий клуб, назвавши його Соросіс. Ідея швидко поширилась в цілій країні. В році 1890 вже відбувся перший з'їзд представниць 97 клубів і на цьому з'їзді створено Генеральну федерацію, що в 1896 році вже об'єднувала 100,000 жінок в 21 стейтах. В 1903 р. було 1,000,000 жінок у Федерації, а тепер їх є 5,000,000 і організація постійно зростає.

Не від речі буде згадати, що членом Федерації є теж Союз Українок Америки, а його голова, пні Олена Лотоцька, теж і в цьому році бере активну участь в конвенції, що саме відбувається в місті Густон.

В річних звітах клубів подається імпозантний реєстр виконаної праці, що в багатьох випадках і в багатьох громадах заважає на здоров'я, добувають та загальному прогресу всього населення. Клуби вишколюють окремих виховних суспільних, гуманітарних і медичних фахівців, обговорюють та намагаються знайти розв'язку на всі суспільні і громадські недомогання, живують на всі загрози прояву серед молоді, справляють численні імпрези, зокрема подарункові різдвяні для дітей, опікуються сиротами, переводять збіркові акції для хворих, незможних, опікуються ув'язненими та є під кожним оглядом «добрими душами» в громадах і цілій країні.

лише: «Навряд чи є будь-яка реформа в цілому американському суспільстві, якої не видігнули б жінки на довго перед тим, закни ними почали турбуватись інші... Історія цих реформ є історією гуманізації суспільності».

Більшість жіночих клубів постанала початково без окремих високих цілей і кличів. «Господини потребують дозрих товаришів зв'язків, що їх уможливають жіночі клуби» — твердить тепершня голова Федерації, п-ні Гайрем Гавтон, додаючи, що «малі діти є часто забавним товариством, але вони не є інтелектуальним побуджуванням, як ним не є виключно прання, пекарня або вивчання». Жінка мусить час до часу «відвратитись» від дітей, кухні і дому, чи навіть професійної праці, щоб зберегти свою індивідуальність і рівновагу та додержувати кроку загальному прогресові.

Характер жіночих клубів поділяється на дві головні ділянки суспільного життя: суспільно-виховну і гуманітарну та культурну. В цих останніх клубах влаштовується доповіді, дається самодіяльні вистави, влаштовується покази мод, вивчається чужі мови, обговорюються нові ідеї і т. п.

Між іншим цікаво, як почали поставати ці клуби. В 1867 році приїхав до Америки Чарлз Дікенс і в його честь група швейцарських журналістів влаштувала прийняття. Жінка одного з цих журналістів, п-ні Джені Джен Кролі, до речі — сама письменниця, хотіла прийти на це прийняття, але чоловік попередив її, що це тільки для чоловіків. Джен не стерпіла такої обиди і осунула перший жіночий клуб, назвавши його Соросіс. Ідея швидко поширилась в цілій країні. В році 1890 вже відбувся перший з'їзд представниць 97 клубів і на цьому з'їзді створено Генеральну федерацію, що в 1896 році вже об'єднувала 100,000 жінок в 21 стейтах. В 1903 р. було 1,000,000 жінок у Федерації, а тепер їх є 5,000,000 і організація постійно зростає.

О. Дубицький зауважив: «Та в тих домках, панове, буде нам цілком вигідне життя!» Ми проминули домки. По обох боках дороги позачав високій, шильний пліт з дощок, зверху обтягнений в кілька рядів колючим дротом. Нас спинили перед двома величезними брамами. Коло однієї з них вже стояла немала поліційна «спіра». До цієї місцевості «спіра» підходили провідники окремих новоприбулих груп, знайомилися та пригнішено розмовляли.

Настрій у всіх нас погіршав. Ми відчували, що зараз зустрінемося з прикрою дійсністю щоденного арештантського життя.

Ось з однієї брами в другу двох худих, обшарпаних людей, видно рештками сил перувозять через вулицю тачку на двох колесах з бочкою води. Гумовою палицею, не жалюючи ударів, підганяє їх поліцей. В'язні з бочкою вже зникли за брамою, але думка і то невесела все ще обертається біля них. Якось само по собі виникає питання: «Невже ж це і ми будемо в такому стані?»

Укрупнення терору і злиднів

Московський кореспондент Нью Йорк Таймсу пише 15-го травня з Ростова, що, наскільки можна бачити з вікна поїзду Харків—Ростов, Україна весни 1951 процвітає як на селі так і в місті. Ми бачили і оглядали Україну з вікна того самого поїзду, зокрема на весні 1933 і теж мали враження, квітучої України, хоч тоді в кожній хаті були трупи померлих з голоду. Недавно в одній московській газеті був надрукований опис подорожі українських письменників у передній щодо укрупнення район УРСР. Письменники зупиняються серед поля перед великим щитом, з написом:

розбурхання бюрократичного апарату. Ентузіазм тодішнього «укрупнення» було заздужено як заразно-хворих на «гігантоманію».

Сьогодні хотять повторити стару пробу в більших розмірах, хотять зруйнувати мільйони старих хат і будувати мільйони нових, щоб зцентралізувати управління. Чи не легше було б провести телефон з централі укрупненого колгоспу до села - бригади, ніж переселювати все село до централі, звідкіля колгоспники мають щодня ходити за багато кілометрів на роботу, або ж жити в жалюгідних польових станах.

Друге: чи механізація господарства колгоспів справді вимагає укрупнення колгоспів і ліквідації селянських садів з хатами і менших сіл. Адже МТС зосереджує в собі весь основний машинний парк цілого району, і на район вона і так одна. Чи краще будуть працювати машини в полі, коли зруйнують хати в селі? В Західній Європі сільське господарство майже цілком у руках дрібного землевласника, в Америці біля 60% землі в руках дрібних і середніх фермарів, а проте і в Європі і в Америці сільське господарство краще механізоване ніж в СС-СР, має значну вищу продуктивність і забезпечує незмірно вищий життєвий стандарт селянина. Само по собі укрупнення колгоспів нічого не поліпшить у механізації сільського господарства СС-СР і Москва це добре знає, хоч навісню говорить протилежне.

Тут колись були села (перераховується кілька сіл). Тепер їх нема. Колгоспників із тих сіл знайдемо в напрямі стрілки в новому селищі укрупненого колгоспу...

За один рік укрупнення проковтнуло біля половини колгоспів України, де відбувається новий більшевський експеримент, перед яким бліднуть усі містерії доби першої колективізації. Сьогодні на Україні робиться генеральна спроба ліквідувати селянство як класу. Не поміщика (як 1917-19 р.), не куркуля (як 1929-33), а селянство — вже десяткрат колективізоване і тероризоване. А що наше селянство, порівняно до інших народів СС-СР, дуже сильне і являє собою основну класу нації, то не трудно уявити масштаби нової злочинної авантюри Москви на окупований нею Україні.

Третє: чи від укрупнення колгоспів збільшиться продуктивність колгоспів? Напевне ні. Московська «Правда» описує, що в одному укрупненому колгоспі за картоплекопачем ішли вибиральники картоплі, а за ними — бригада наглядачів, щоб вибиральники не лишали картоплю в землі. «Правда» обурюється, що такий контроль підвоєнює витрати робочої сили. Але ж укрупнення колгоспів означає ніщо інше, як загальне укрупнення бюрократичного апарату й терору. Так як і перша колективізація одноосібних господарств приєднала з собою збільшення бюрократичного непродуктивного апарату в невеликому українському селі з двох-трьох чоловік на 30-40 гол.

Але розгляньмо по суті московське більшевське аргументи.

Отже, перше: Чи справді для укрупнення і поліпшення адміністрації колгоспів треба ліквідувати села й будувати нові? За першої колективізації (1929-30) з цією метою на Україні утворювали так звані куцві, куцві об'єднання колгоспів, якими керували Райколгоспів. За більшевською теорією радгоспів — це підприємства послідовно-соціалістичного типу, а колгоспи — неспілодно-соціалістичного. Вже тоді кортіло більшевикам підтягнути колгоспи до послідовно-соціалістичного типу і в наркомземі СС-СР покваліфікувати проквіти «радгосп-колгоспкомбінатів». Крім того, на Україні старались творити колгоспи якнайбільшого розміру. Згодом ця «теорія в дії» дала препогані економічні й політичні наслідки, страшні

Фальшиві і справжні мотиви нового замаху на село.

Москва, як і завжди, подає фальшиві мотиви цієї авантюри, а саме: поліпшення і здійснення адміністративного та партійного керівництва, краще застосування великої сільськогосподарської техніки, збільшення продуктивності праці, поліпшення матеріально-побутових умов селянства. З чисто совєтською настирливістю й нахабством повторює московська більшевська пропаганда ці брехливі гасла укрупнення, і це найкращий доказ, що суть справи лежить у зовсім іншому місці. Для України укрупнення означає нову спробу окупанта підрізати найбільший корінь її національного спротиву.

Четверте: поліпшення матеріально-побутових умов колгоспника, що переїде зі своєї хатини в «палац агроміста» — це найкращі з усіх пропагандивних зінущань над селянством. Вже тепер трохи застихав в СС-СР крик про негайне переселення колгоспників у нові великі виселки. Бо будувати сотні тисяч нових сіл ніз чого, нізашо і нікому. Скільки можна судити з совєтської преси досі є в будові лише якась сотня нових централізованих поселень. Це капля в морі. Люди фактично мусять колати земляники, все літо жити в полі в курнях. Вони, — позбавлені свого городу, садив, своїх корови і курей, своїх хат, — ні чого того не знайдуть у нових великих виселках.

Вимучене і застрашене воєнним і повесним терором селянство при всій своїй збу-

дженості не робить збройних повстань проти укрупнення, так, як це почали було за першої колективізації. Але відчай і ненависть його тим більші, чим глибше воно мусить ховати їх у своїй душі. Москва це добре знає. І тому, коли західна преса заговорилася, що укрупнення колгоспів підрвало селянське запілья Москви, яка вже через це одно не відважується саме тепер напасти на Зах. Європу, то Кремль дав розпорядження своїй пресі поменше писати про укрупнення, а саме переселення загальмувалося стихійно.

Бій за останню фортецю селянина.

Отже, брехляві пропагандивного совєтського умовивування очевидна. Але які ж тоді справжні мотиви цього жалюгідного антилюдського замаху Москви?

Головна мета московських диктаторів і окупантів — ліквідувати останню фортецю селянина — присадибне господарство. Маючи в колгоспах і радгоспах усе селянство і майже 99,9% усієї землі, червоная Москва тремтить од жаху перед звичайним селянським гордимок біля хати. В чім справа? Невже одна присадибна селянська квочка сильніша за велику колгоспну птахоферму? Виходить, що так. Із самої ж таки совєтської статистики довідуюсь, що присадибні господарства давали понад 28% всієї сільськогосподарської продукції в СС-СР. Яка страшина обернена пропорція! Який нещадний вирок колгоспам і який блискучий іспит і д і в і д а л ь о г о с е л ь с ь к о г о с п н и к а, в и с л о в е н о г о л и ш е у в і л ь н і в і д к р і п а ч и н н и в е ч і р н і і н і ч н і г о д и н и.

Сталін побачив із цієї цифри, що колгосп його — економічний міраж, тоді як індивідуальний селянин далі живе в колгоспників, як непоборна сила, і що присадибне господарство колгоспника не добиється ніякими податками та урізками. Секрет несамовитого живучості присадибного господарства у тому, що селянин, рятуючись від голодного заробітку в колгоспі, максималізує свій присадибний карликуватого господарства, ідеально пристосував його до місцевих природних і ринкових умов, так що присадибне господарство має незрівняно досконалішу економічну районізацію і диференціацію, ніж колгоспне. Виноградники на півдні, зелені-городина — ягоди біля великих міст і підприємств, теж саме щодо тварин і птахів.

Отже, укрупнення колгоспів означає насамперед ліквідацію присадибного господарства, як останньої економічної фортеці селянства як класу. Це мав би бути смертельний удар по його останньому власному господарському і побутовому корепу. Далі має рійти удар по його душі, яка плекала себе в набуз самостійної селянської хати, і яка має бути посічена в по-буті нових селищ лагерного типу під посидимим наглядом партії, міліції, МВД і шпигів МГБ.

Друга світова війна показала, що український селянин у своїй садіві і хаті зберігав соціально і психологічно та що він готовий воювати не за Москву, а проти неї. Знищити його, як селянина, перетворити згодом укрупнений колгосп на комуни й оголошити торжество комунізму в місті і на селі, перетворити країну на дисциплінований ко н ц е н т р а ц і й н и й табір — ось що хотів нашівидку зробити Сталін перед новим воєнним походом на підбій совізму.

„ФОНД ВІЛЬНОЇ РОСІЇ“

Свого часу американська преса широко писала про Фундацію Форда з її сотнями мільйонів доларів, призначеними на наукові дослідні та різні потреби, зв'язані зі світовим замиренням. Та сама преса тепер повідомляє, що з цієї фундації призначено на початок \$200,000 на «Фонд Вільної Росії, Інк.». Цей Фонд уже існує. Він мав би помагати, «вигнанцям і втікачам з Росії». Згідно зі заявою Пола Гоффмана, президента Фундації Форда, з «Фонду Вільної Росії» мали би користатися «вигнанці усіх совєтських національностей», а зокрема, «політичні вигнанці з Совєтського Союзу», головню такі, знання яких помогло б Америці краще орієнтуватись у справах миру та «Росії» чи «Совєтів». Таким людям «Фонд Вільної Росії» допомагатиме в першу чергу, щоб вони могли легше пристосуватись до нових життєвих обставин і найти тут відповідний економічний та культурний варіет праці.

Президентом і трестістом «Фонду Вільної Росії» є Джордж Ф. Кеннен, б. політичний радник у справах Росії в департаменті стейту. Він є також радником міжнародних справ у Фундації Форда. Як такий, він матиме велике слово щодо того, хто саме з «російських» вигнанців та втікачів користатиме з фондів Форда. Погрю поглядати на Росію, сучасну і будучу, та на поневолені нею народи загально відомі. Про це писав він недавно в журналі «Форейн Афеїрс», висказуючи погляд, що Україна є так тісно зв'язана з Росією, як стейт Пенсильвенія зі Злученими Державами, хоча признавав різночасно національну та культурну відрубність українського народу від російського. Міжтрестістами «Фонду Вільної Росії» є теж проф. Філіп Е. Мозд, директор Російського Інституту при Колумбійському університеті, про якого можна сказати, що він добре знається на українсько-російській проблемі та водночас має славу об'єктивного вченого. Чималу роль відіграватиме Джордж Фішер, директор «Фонду Вільної Росії», знавець совєтських справ у Гарвардському університеті.

Колі б «Фондом Вільної Росії» мали користуватись втікачі з «Росії» по справедливості й так як він здуманий, то не підлягало б найменшому сумнівові, що українські культурні робітники та політичні діячі — були б тут на першому місці. Якраз з України є в Америці найбільше таких людей, що відповідали б вимогам, які ставить «Фонд Вільної Росії», хоч назва фонду дуже невідповідна, бо вказувала б, що його ініціатори зв'язують стару і сучасну Росію дуже тісно з будучою, «вільною», і то в такій спосіб, неіаче поневолені Росією народи мали би входити в склад теж і нової «вільної Росії». До того так дивиться на майбутню Росію Дж. Ф. Кеннен, президент «Фонду Вільної Росії». Але якраз завданням українських учених, що могли б користатися з цього Фонду, було б об'єктивно й науково висвітлювати цю проблему в такій вірі, що згодом і такі знавці, як Дж. Ф. Кеннен, переконаються, що вони помилувались та що їхня розв'язка проблем сходу Європи недобра ані для Америки, ані для поневолеваних досі Росією народів, та навіть і для самого російського народу, що несе на собі тягар ненависти поневолеваних народів через російський імперіалізм.

o. С. Гаюк

ВІД ПРЕСТОЛУ ДО БЕРЕЗИ

Наша крем'янецька група вирушас наперед: за нами тягнеться довжелезна, майже півкілометрова валка арештованих. День був чудовий, теплий, сонячний. Ми їхали стоючи. Нас виминали польські селяни на своїх однокіпних легких вшаках. Вони намагалися відвертати очі від нас і боязко, майже непомітно, відповідали на наші привітання.

Подібні транспортні в'язні вони бачили вже не раз. Лише жінки дивились більш вшважливо, а одна, побачивши серед в'язнів мене в рясі і з хрестом на грудях, не стрималась і вигукнула:

— «Ах, Боженку мій, навіть білий батюшка арештований!» І в туж мить жалюгідна жінка, немаче схаменившись, відвернула лице, а кінцями хустки почала витирати сльозини на лиці. Я в душі поблагодійно її за відвагу і добре жадно серце.

Сонце почало вже надобре припекати. Після брудних і воюючих вагонів ми з приємністю повними грудьми дихали свіжим повітрям та насолоджувались своєрідною, майже одомашненою красою польської природи. Хтось згадав про Фальківського, а ще хтось почав з пам'яті читати його чудові поезії, в яких поет з надзвичайним чуттям оспівував рідне йому Полісся. І хоч розмова вже давно перейшла на якусь іншу нову тему, я все про себе повторяв слова поета:

«Очерет мені був за колежку, В болотах я родився і зріс; Я люблю свій замурений ліс!»

Ластівки, що може вже лагали до відліту в теплі краї, рівними рядочками сиділи на телеграфних дротах; вони сміливо повертали маленькими безшкіпними головками то вправо, то вліво, немов з цікавістю приглядаючись дивному походу людей.

— «О, якби я бажав в цю ж хвилину стати ластівкою та бути на волі!», широзіткнув задивлений десь у височині синюшкий поет Горошко. Очі всіх, що їхали на фірі, підвелись до ластівки.

— «Так, справді бо, щасливі вільні птахи! А ми, найдосконаліше творіння Творця, ми люди — діти Божі, чи чулися в ту хвилину так щасливі як вони, оті ластівки?» — подумав з нас неодін.

Під'їхавши до першої садиби містечка, провідник наказав спинитися, відпустив усіх фірманик та наказав поліцейям врешті з усіх знати ланцюги, що вже декому до живого протерли тіло.

До нас підтягнулася решта колонии, наша крем'янецька група потрапила на її чолі. З тракту ми зійшли на якусь польову доріжку. Було помітно, що поліція хоче обминуть людину в вулиці в містечку.

Проїхавши з півкілометра, ми повернули під рівним кутом наліво і вийшли на бруковану, але зовсім безлюдну вулицю. По обох сторонах цієї вулиці стояли чепурні, гарні домки.

О. Дубицький зауважив: «Та в тих домках, панове, буде нам цілком вигідне життя!» Ми проминули домки. По обох боках дороги позачав високій, шильний пліт з дощок, зверху обтягнений в кілька рядів колючим дротом. Нас спинили перед двома величезними брамами. Коло однієї з них вже стояла немала поліційна «спіра». До цієї місцевості «спіра» підходили провідники окремих новоприбулих груп, знайомилися та пригнішено розмовляли.

Настрій у всіх нас погіршав. Ми відчували, що зараз зустрінемося з прикрою дійсністю щоденного арештантського життя.

Ось з однієї брами в другу двох худих, обшарпаних людей, видно рештками сил перувозять через вулицю тачку на двох колесах з бочкою води. Гумовою палицею, не жалюючи ударів, підганяє їх поліцей. В'язні з бочкою вже зникли за брамою, але думка і то невесела все ще обертається біля них. Якось само по собі виникає питання: «Невже ж це і ми будемо в такому стані?»

Сумні рефлексії цілком перериваються, бо ось бічною фіркою виходить кілька високих рангою старшин. Вся поліція підтягується на струнко.

Один з нашої групи, Лев Яськевич, притишено питає: «Може це сам Костек?»

Але з нас ніхто не бачив Костека і ми не знаємо чи це він. Поліційні провідники окремих груп почали підходити з рапортами і передавати нас в руки нових господарів.

Безкошторні салотування і стукання закарбуками.

Провідник нашої групи, здавши свій рапорт, підійшов до невеличкого гуртка очевидно місцевих поліцаїв, що стояли осторонь. Він почав їм щось живого, різко гестуючи, оповідаючи. Очі цілого гурту звертаються в наш бік. Я стояв в другому ряду, десь в четвертій чи п'ятій парі від початку. З правого боку від мене стояв д-р Петро Рошинський. Ми бачили, що на нас вже звернено особливу увагу. В хвилині від гурту відходить молодий стрункий поліцей: він робить широкі пружняво-хизяцькі кроки і спиняється за спиною д-ра Рошинського.

Вкрадливим, м'ятким голосям він питає:

— «Др. Рошинський?»

— «Так!», відповів доктор, повернувши до нього своє доброзичливе обличчя.

— «А, звідки ж ви мене знаєте?», в свою чергу наивно залує доктор.

— «Не знаю тебе, але зараз к., твою маць запознамо сієн, — падає хуліганська відповідь зже в іншому тоні і вже іншим голосом. І негідник, переложивши гумову палицю в ліву руку, правою кілько разів вдариє доктора в обличчя.

Доктор відрухово нагнається за своїм «пенсе», що падає йому на брук. Дрижачими руками він закладає собі «пенсе»: половина шкля розбита. Він намагаться протестувати проти зневаги його як військового і як людини. Але надармо!

З гурту до поліцейя гукнули інші:

— «Даць му там, даць!»

І він може справді був би ще дав бідаді Рошинському, як би з того ж гуртка хтось не гукнув:

— Юзьку, а попатино там ще і поп якісь стої!»

Хоч Юзек мене і бачив, але це його увагу ще спеціально звернули на мене. Я почув його тажке соніння за мого спи-

Побачимо, які будуть темпи і якість цієї сталінської «пербудови» села і селянської душі. Перетворити колгоспника на робітника Кремль не може, бо немає грошей для мінімальної заплати колгоспників. Позбавити ж колгоспника присадибного господарства — значить понизити через недоїдання його працездатність.

А тимчасом Москва усюкочила в нову халупу з укрупненням саме тоді, де надіялася зв'язати Америку китайськими руками. Надія та не виправдалась і тому не виключено, що Сталін або потиженку загальмує укрупнення і переселення в нові селища, або, чого доброго і вгрозос запламує нове «головокруженіє от успехов».

Судити про це ще рано.

ноу:

— «Ксьондз?», впало коротке питання.

(Продовження буде)

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА НА БАТЬКІВЩИНІ І НА ЧУЖИНІ

Громадяни і Громадянки!

25 літ минає з того дня, коли від кулі підсланого большевицького Москвою вбивника впав Симон ПЕТЛЮРА, Голова Директорії і Головний Отаман Війська Української Народної Республіки. Виконуючи свій злочин, ворог хотів не тільки фізично знищити Петлюру та очорнити його й українську визвольну боротьбу негідними наклепами, але й нанести тяжкий удар самій ідеї української незалежності: загинув бо Той, що очолював змагання за Українську Самостійну Соборну Державу і чия ім'я стало символом боротьби за волю.

Однак помилилася Москва в своїх розрахунках: мученицька смерть Головного Отамана об'єднала широкі маси українського народу біля Ідеї, який присвятив усе своє життя Симон Петлюра і за яку поляг. Українці на Батьківщині і на еміграції, проняті гнівом і сумом на вістку про смерть Великого Борця, зімкнули свої лави в боротьбі за волю. Кров Петлюри кликала до всенародної єдності для спільної оборони проти наступу ворожих сил. Загинув Петлюра, але мільйони українців почесли далі прапор незалежної вільної України.

Мета, за яку борюся і вмер Симон Петлюра, ще не здійснена. Але його мученицька постать стала нині для всіх українців непохитним дороговказом і вогнищем гаслом завершення розпочате Ним діло.

Подільна після першої світової війни між сусідніми державами і переживши потім окупацію нацистів, майже вся Україна опинилася сьогодні в совєтському ярмі. Московські большевики винищують наш народ духово, фізично і матеріально. Мільйони українців загинули від розстрілів, голоду та в концетраційних таборах. Та, не вважаючи на всі страхотні совєтського окупаційного режиму, героїчний народ України не скорився ворогові і впродовж 30-ти літ провадить завзятий, спритний большевицький Москві. Як колись славне військо Української Народної Республіки під проводом Симона Петлюри до останку боронило Рідну Землю від московської навали, так потім, ажно до нічного моменту, український народ всіма можливими засобами борюся і бореться проти винищувальної політики Москви. В той час, як на рідних землях, при участі

всього українського суспільства, діють борці революційного підпілля і не вгасає ідея всенародної повстанської боротьби, українці на чужині роблять зусилля, щоб прийти з допомогою своїм братам на Батьківщині і прищипити час визволення України.

Невинна і непохитна боротьба українського народу за свою свободу викликає увагу цілого світу. Наша боротьба й симпатії вільного демократичного світу до України — дають запоруку наближення нашої перемоги. Проте це великі і тяжкі змагання стоять перед українським народом і ще багато завдань треба буде виконати та перебороти труднощі і перепони на шляху до нашої державної незалежності. ЦЬОГО ДОСЯГНЕМО МИ ТІЛЬКИ ВЛАСНОЮ СИЛОЮ! А СИЛА В НАС БУДЕ ТОДИ, КОЛИ МИ БУДЕМО ОБ'ЄДНАНІ, ЗГУРТОВАНІ І ОДНОСТАЙНІ!

Українці на Батьківщині, під комуністичною диктатурою, об'єднані-всі в одному спільному визвольному зусиллі. Супроти ворожих зусиль, масових заливів, фізичного винищення й гноблення українського духа й культури, переслідування релігій і руйнування церковного життя, — не може бути там роз'єднання, ворожнечі чи взаємного поборювання між українцями різних політичних переконань. Там панує згода, і цю згоду наші брати на Батьківщині хотіли б бачити і серед українців на чужині. Державний Центр Української Народної Республіки, якого виразницею є нині Українська Національна Рада, перебуваючи на чужині, дало волю визвольну боротьбу України і знаходиться в постійному єднанні з нашим народом на Батьківщині. З цього зв'язку з Рідним Краєм, і з певністю повної згоди з нашими патріотами на Україні УНР-ада черпає сили для дальшої праці і боротьби. Як тепер, так і у майбутньому, коли у визволеній Батьківщині всі українці зможуть вільно висловлювати і діяти, Державний Центр матиме завжди повну згоду з усіма державницькими українськими політичними силами і з широкими масами нашого народу.

Українська еміграція, що перебуває у вільних умовах життя, може виконати важливі завдання для визволення нашої Батьківщини. Повні ці завдання наша еміграція здійснить при такій умові, якщо серед неї припиняться внутрішні незго-

да і згубна ворожнеча. Боротьба і страждання нашого народу у поневоленій Україні та оборона перед наступом всіх сил, ворожих ідеї української самостійності, вимагають, щоб усі українські групи встановили між собою мир, згоду і дружню співпрацю. ГРУПОВІ АМБІЦІЇ І РОЗКОДЖЕННЯ ПОВИННІ ВІДІТИ НАВІК ПЕРЕД СПІЛЬНИМ ДІЛОМ ВИЗВОЛЕННЯ НАШОЇ БАТЬКІВЩИНИ!

ПЕРЕД СВЯТОЮ ПАМ'ЯТТЮ СИМОНА ПЕТЛЮРИ, ПОЛЯГЛОГО ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ, ДЕРЖАВНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ ЗАКЛИКАЄ ВСІ УКРАЇНСЬКІ ПОЛІТИЧНІ УГРУПОВАННЯ ОБ'ЄДНАТИСЯ В СПІЛЬНІЙ БОРОТБІ ЗА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ. В теперішніх напружених міжнародних відносинах, виконаймо заповіді й гасла покійного Голови нашої держави: об'єднаймо і зосередмо всі свої сили на боротьбу проти ворога і для досягнення визнання незалежності України вільним демократичним світом.

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА РАДА, ЯК РАНІШЕ, ТАК І ТЕПЕР, Є ВІДКРИТА ДЛЯ ВСІХ ПОЛІТИЧНИХ УГРУПОВАНЬ. В ЇЇ МЕЖАХ ПОВИННА І МОЖЕ ЗДІЙСНИТИСЯ СПІВІДІЯ ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ СИЛ. Не відмовляючись від своїх програм, не зрікаючись своїх окремих стремлень, всі українські групи можуть, в мирному суперництві з іншими, спільно діяти для одного великого діла — визволення нашої Батьківщини. Справи політичного ладу України та суспільно-господарського устрою будуть вирішені тільки на Україні, де кожна група зможе демократичним способом старатися здійснити свою програму. До того маємо всі разом, спільною боротьбою, наблизити час повороту в Рідний Край, час визволення наших братів і сестер з-під московсько-большевицького ярма.

Українці і Українки! Нинішня хвиля вимагає від нас великої відповідальної праці і повного напруження всіх наших сил. Страшний, непростимий гріх упав би на наше покоління, коли б ми через внутрішні сварки змарнували справу визволення нашої Батьківщини. Наша перемога в першу чергу залежатиме від нас самих — від нашої єдності, активності, жертвенності. Збудуємо спільними силами нашу Незалежну Державу, в якій будуть забезпечені демократичний лад, соціальна справедливість і добробут та рівність для всіх верств українського народу та для всіх громадян Української Землі.

Жерти і кров борців за волю, кров Симона Петлюри, накладають на всіх українців святий обов'язок завершити те Діло, за яке вони віддали своє життя. Найдостойніше можемо шанувати пам'ять поляглих героїв встановленням всенародної згоди, об'єднанням українців на Батьківщині і на еміграції. Всенародна згода стане тим каменем, на якому ми збудуємо Вільну Незалежну Соборну Україну, здійснюючи тим заповіт Симона Петлюри. На чужині, в травні 1951 р. Президент Української Народної Республіки — Андрій Лівницький; Президія Української Національної Ради: Борис Іванницький — голова, Степан Баран, Осип Бойдунки, Антін Черницький — заступники голови, Михайло Воскобойник — секретар; Виконний Орган УНР-ади: Ісаак Мазела — голова, Степан Витвицький, Іван Багряний, Дмитро Андрієвський — заступники голови, Василь Григоренко, Спиридон Довгаль, Микола Калустянський, Микола Лівницький, Любомир Макарушка — члени.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

О. Вишнівський, ген. хор. 6. Армії УНР.

ОТАМАН І ОТАМАНІЯ

(Закінчення)

У

Дух отаманів

За часів нашої визвольної боротьби мали ми отаманів військову і політичну. На еміграції ступенно знову віджив серед українців дух отаманів, набираючи щораз більш свого специфічного огидного присмаку.

Дух цей є джерелом зливого критиканства (не змішувати з позитивною лояльною критикою), демагогії, негати та неправдивих провокаційних чуток, є джерелом і причиною розбрату й морального розкладу.

Цей злий дух дається відчувати вже не тільки в діяльності тих чи інших політичних і громадських діячів серед нашої політичної еміграції, по цілому світі розкиненій: на превеликий жаль, він поширився навіть на наше духовенство, його можна відчувати на зборах різних наших організацій, що нічого спільного з політичною роботою не мають, іноді він докучає нам і в приватному житті.

У нашій сучасній дійсності, коли, у зв'язку зі світовим положенням, українська справа починає набирати актуальності й імперативно вимагає перетворення всіх активних українських сил на еміграції в один національний моноліт, дух отаманів стоїть цюмо на перешкоді.

VI

Отаманія — небезпечно-шкідлива хвороба

Не раз у думках своїх я зупинився над питанням, чи заприродко отаманів не сидить у душі кожного українця вже від самого дня його народження, так, скажімо, як це з паростком сльозі кишки. Ціле життя своє може прожити людина, навіть, не відчувши його, але часом, із тих чи інших причин, паросток, раптом, кажучи образом, „збунтується“ й стає причиною хвороби цілого організму, часом легкої, іноді небезпечної, або й смертельної. І хоч не міг я категорично відповісти самому собі так чи ні — багато за та, але не менш і проти — то, все ж мені здавалося й здається, що питанням чи отаманія є однією з неодмінних складових частин української психіки, заслуговує на всебічне висвітлення.

Червоною ниткою проходить отаманія через уся нашу історію, є нашим нещастям — трагедією в минулому і одною з причин нашої сумної дійсності в сучасності.

Отаманія! Який багатий, який різноманітний і який — не кожний з нас це й на сьогодні здає собі з цього справу — трагічний зміст для української державності, має цей вираз! Різні є відміни отаманії —

від легкої до найтяжчих. Залежить це від інтелігенції, культури, сили характеру, стану морального, національного свідомості, ступеня правдивого патріотизму, політичної грамотності й тла, на якому отаманія постає.

З легкою відміною, що часом має лише докучливу форму, зустрічаємося в громадському й приватному житті. Візьмімо, для прикладу, якусь громадську організацію.

На зборах п. Іксенка не вибрано до управи. Бо внесок його не пройшов. Цього досить: „на смерть ображений Іксенко стає завзятим, нелюдяним опозиціонером, що шукає дірки в цілому й витрачає чимало енергії, щоб як найбільш „лошкулити“ управи й організації.

Іксенко довідується, що до головної управи, до відділу якої він належить, вибрано, поруч із іншими, п. Ігренка, якого він недолюбить. „Що?“, кричить на всі боки „ображений“ Іксенко, „і вони хочуть, щоб я належав до організації, яку вибрав до своєї головної управи Ігренка!“. Такої організації я не визнаю“.

Замість того, щоб скерувати конкретні закиди проти Ігренка по належній адресі, як це нормально повинно бути, Іксенко виходить із організації й розпочинає „валити“ її, тримаючись за сідло: „ціль освячує засоби“. Скільки таких Іксенків є в наших організаціях? Приклади тяжкої відміни дає нам отаманія війська і політична.

Характеристичним є те, що українці хорують на отаманію лише в себе: у власній державі, власним суспільстві, у власній громаді чи організації. Українець — амбітник цілком не виявляє названої ознаки цієї хвороби, коли працює в чужих, але з хвилюючою, коли вертає на працю до своїх, наступає рецидив хвороби. Чужі часто-густо тишаються з нього, але свої тільки терплять.

Дивним є це сполучення позитивного з негативним, творчого з руйнівним. У людей, що хворіють на отаманію в її тяжкій відміні, часом із одного боку: енергія, ініціатива, небуденна інтелігенція та організаційний хист — все те, що так потрібне в державних будівництвах, — а з другого: амбітництво, неузавання жадного авторитету, нерахування ні з ким і ні з чим, крім власного „я“, невиконання наказів, анархизм, бунтівництво та безглузді мрії.

Надміру претенсійна в своїх замірах і прагненнях хора амбіція цього роду людей, змушує їх забувати що то є національна гідність, обов'язок перед Батьківщиною, що то є гонор, шляхетність, змушує забувати не тільки що то є джентельменство, але навіть звичайна людська чемність.

УКРАЇНКИ! **УКРАЇНЦІ!**

25. травня 1926 року і 23. травня 1938 року, з рук большевицько-комуністичних агентів були вбиті: СИМОН ПЕТЛЮРА, Голова Української Держави і Головний Отаман Війська Української Народної Республіки, та СВЯСЛАВ КОБОВАЦЬКИЙ, Командант Сілових Стрільців і Голова Проводу Організації Українських Націоналістів.

Для вшанування їх світлої пам'яті

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ, 10-ий ВІДДІЛ В НЬЮ-ЙОРКУ

— влаштує: —

ЖАЛІБНУ АКАДЕМІЮ В НЕДІЛЮ, 27. ТРАВНЯ (MAY 27) 1951 Р.

В ШКІЛЬНИЙ АВДИТОРІЙ при УКРАЇНСЬКІЙ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКІЙ ПАРАФІИ СВ. ЮРА, 217 E. 6 ВУЛ.

Початок 1:30 пополудні.

В програмі беруть участь: Вступне слово Сьвєн Новийцький. Доповідь: Ярослав Гайвас. Деклямації: Віра Кальницька, Володимир Змії. Хор „Бони“ під мистецьким керівн. п. проф. Недальського. Безпосередньо після Академії буде висвітлений історичний фільм з Визвольних Змагань в 1919-1920 рр.: „Гол. Отаман СИМОН ПЕТЛЮРА В КИСВІ“.

Просимо Українське Громадянство про масову участь.

Управа 10-го Відділу ОДВУ.

3 ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА“ 50 РОКІВ ТОМУ?

9. травня 1901 р.

ЗАПОВІДАЮТЬ СПІЛЬНУ НАРАДУ ЦЕРКОВНИХ ГРОМАД І СВЯЩЕНИКІВ ДО ШАМОКІНУ

Під заг. „Слово на часі“ пише „Свобода“, що зверхні признаки ще не є доказом, що хтось є правдивим християнином, тільки взаємна любов. Отже ні хрест, завішений на груди якогось чоловіка, або причіплений до годинника, ані образ у кімнаті не дає певності, чи людина є справді релігійна. Любов є джерелом доброго діла. Подекуди між нашими людьми вже така любов запанувала, подекуди її ще немає. Щоб українці (русини) об'явилися як браття, скликав вибраний до цього комітет з'їзд усіх священників в Америці і делегатів від церковних громад на спільну нараду до Шамокин, Па., на день 30 травня 1901 р. З'їхавшись разом, положимо тверді підвалини нашої взаємної любові. Щезнуть гнів і ненависть, а на їх місце виростуть діла добрі, котрі покажуть світові, що ми добрі християни і принесуть славу українському імені.

16 травня 1901 р.

ПЕРЕД З'ЇЗДОМ У ШАМОКІН

о. Іван Констанкевич, гр.-кат. парох у Шамокин, пише про намічений на 30 травня з'їзд, що буде не один, а два з'їзди. Один буде в Шамокин, а другий у Нортгемптоні. Цей останній має на меті розв'язати основане два роки тому „Товариство Священників“. Це товариство повстало на з'їзді у Філадельфії, де вже тоді зарисувалися два напрямки: Одна партія хотіла правити народом без народу, друга хотіла, щоб народ мав голос у справах, які його стосують. Отже вже тоді заповідалася невдача в тому, що заложено „Товариство Священників“. З того, що оба з'їзди відбудуться в той самий день, треба заключити, що на одному з'їзді будуть приклонники одного напрямку, а на другому протилежного. о. Констанкевич закликає всіх щирих приятелів народу і чесних робітників, щоб вони явилися на з'їзді в Шамокин, дня 30 травня, який „стане мабуть славним в історії Американської України (Руси)“.

ОПОВІСТКИ

Вечерок у честь Шевченка. Газета подає повну програму вечерки в честь Шевченка, який відбудеться в Шамокин дні 30 травня. У завізні комітету сказано дослідно: „Запрошуємо всіх американських русинів на це свято і сподіємося, що хто має іскорку любові до свєї неньки Русі-Україні і її найлішого сина-співача, той певно приїде на цей вечерок, а ми приймемо його з одвертими руками і щирим серцем“.

Посвячення усьогоногого каменя під будову гр.-кат. церкви в Джерзі Сіті, Н. Дж. Відбудеться в неділю 19 травня 1901 р. На це свято запрошує українські братства й товариства з околиці. — Рада церковна.

Затросний амбітництвом у — тільки жертви отаманії, своєю поступуваннн часом Мусимо за всяку ціну ліку-нагадує тих маріонеток, що вивати-поборювати що небезпеч-конують різні рухи, а залежно-ну хворобу. Сирізі і завжди. У еті від волі того, чи руки три-всіх її вивах. Мусимо раз на завжди собі у-в'язані ці ляльки. Через те с-свідомити: отаманія це — ме, громадянство закидає ино-підміноване поле на шляху до ді тому чи іншому „отаману“ відродження як нашої держав-чужу агентуру, але на 90% це ности так і соборности.

УВАГА! НЬЮАРК, Н. ДЖ! УВАГА!

ВЕСНЯНИЙ БАЛЬ

— влаштує: —

БР. СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ, ВІД. 76 У. Н. СОЮЗУ В СУБОТУ, 26. ТРАВНЯ 1951 Р.

В UKRAINIAN CENTER, 180-186 William St., NEWARK, N. J.

Музика OLEY BROS і оркестра.

Початок: 8:30 вечорі. Вступ: \$1.00 вкл. з под.

Всіх членів і громадян проситься про численну участь.

ВІЛІНГ, В. ВІРДЖІНІЯ, І ОКОЛИЦЯ!

БР. СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ, ВІД. 56 У. Н. СОЮЗУ

— святкує: —

40-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ

В НЕДІЛЮ, 27. ТРАВНЯ 1951 Р.

(Sunday, May 27, 1951)

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ ПРИ 42-й ВУЛ.

Початок у год. 2-ій пополудні.

Просимо всіх членів і не-членів до численної участі. Головним бесідником буде п. Григорій Герман.

Вечером ТАНЕЦЬ для молоді.

ЗА ВІДДІЛ 56 У. Н. СОЮЗУ:

I. Ковальчик II. Вітенко M. Медвідь.

УВАГА! РАЧЕСТЕР, Н. Й! УВАГА!

ЗАХОДОМ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ

20-го ВІДДІЛУ В РАЧЕСТЕР

В СУБОТУ, 26. ТРАВНЯ 1951 Р.

в годині 7-ій вечорі

будуть відправлені ПАНАХИДИ в обох Укр. Церквах, за упокій душ: Голови Української Держави, Гол. Отамана СИМОНА ПЕТЛЮРУ і Полковника С. С. Творця УВО й Голови Проводу ОУН СВГЕНА КОНОВАЛЬЦЯ, та всіх поляглих в боротьбі за Волю України.

Після ПАНАХИДИ в год. 7:30 в Залі Українсько-Американського Клубу відбудеться:

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ

для вшанування світлої пам'яті — обох Вождів України.

Вступ за добровільними датами.

Святочну промову-реферат вигосить п. д-р В. Михайлів з Нью-Йорку. — В програмі Концертної частини входять: Хор Воли. Сольо пів. Квінтет Вандурістів і Деклямації.

Проситься все Українське Громадянство взяти якнайчисленнішу участь.

УВАГА! УВАГА!

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ, Інк.

— запрошує: —

СУМІВСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

ПІСНІ, МУЗИКИ Й ТАНЦЮ

який відбудеться

В НЕДІЛЮ, 27. ТРАВНЯ 1951 Р.

В ЗАЛІ „СТАВЕСАНТ ГАЙСКУЛ“

15 вулиці між 1-ою і 2-ою Еваню в Нью-Йорку.

Початок у 4-ій годині пополудні.

Вступ: партер — 75 центів, балькон 50 центів.

У Фестивалі приймуть участь гуртки Художньої Самодіяльності Осередків СУМА.

Українці! Батьки, матері, українська молодь — відвідайте Сумівський Фестиваль, там Ви побачите чим живе і як працює Спілка Української Молоді Америки.

Квитки можна набувати в сумівській книгарні „Говерля“, 41 E. 7. вулиці, Нью-Йорк та в касі при вступі.

Головна Управа СУМА.

УВАГА! УКРАЇНЦІ НЬЮ-ЙОРКУ, БРУКЛІНА, АСТОРІ, НОНКЕРС, ДЖЕРЗІ СІТІ, БОНОН, ЕЛІЗАБЕТ ТА ЦІЛО МЕТРОПОЛІТ. ОКРУГІ! УВАГА!

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНЦІВ НЬЮ-ЙОРКУ ТА МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОКРУГИ

— влаштує: —

В НЕДІЛЮ, 3-ГО ЧЕРВНЯ 1951 Р., В 2. ГОД. ПОПОЛ.

В MANHATTAN CENTER, 311 W. 34th ST., NEW YORK CITY, JUNE 3, 1951, 2:00 P. M.

ВСЕНАРОДНУ ЖАЛОБНУ МАНІФЕСТАЦІЮ — АКАДЕМІЮ

для вшанування двадцяти п'ятої річниці смерті СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Голови Української Народної Держави і Головного Отамана Війська Української Народної Республіки.

Під час МАНІФЕСТАЦІЇ виступатимуть визначні американські й українські промовці та представники поневоленіх большевицькими народами.

В мистецькій програмі візьмуть участь визначні мистецькі сили.

УКРАЇНЦІ! Візьміть громадянську участь у цій ВЕЛИКІЙ МАНІФЕСТАЦІЇ!

Гром. Комітет Об'єднаних Орган. Українців Нью-Йорку та Метропол. Округу.

УВАГА! ОГАЙО! УВАГА!

УКРАЇНЦІ ЯНГСТАВНУ І ОКОЛИЦІ!

В НЕДІЛЮ, 27. ТРАВНЯ 1951 Р.

в 3:00 годині пополудні

— відбудеться: —

ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ

ПРИ 526 W. RAYEN AVENUE, YOUNGSTOWN, OHIO.

Промовлятимуть відпоручник УККА, д-р В. Шандор та місцеві бесідники, на тему: Завдання українців у сучасній добі та праця УККА.

Всіх українців міста Янгставн та околиці запрошує до громадянської участі

Управа Об'єднаних Організацій міста Янгставн.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПЕРЕД ЗІЗДОМ МСУ

Ніколи не затреться в мій пам'яті вираз обличчя жінок на мистецтві в пам'яті сл. п. ген. Тараса Чупринки. Він глибоко врізався в мою пам'ять тому, бо їх, жінок, було там так багато, були старші і молодші, переважно з нової імміграції, а їхні обличчя виявляли надмір скорботи, пригноблення. Я переконана, що не тільки цей психологічний момент пов'язаний з характером свята, спричинився до того; він тільки його ще більше підкреслює. Волею піти, наприклад, в Нью-Йорк на сьому вулицю до церкви, то побачите те саме, тільки не в такій кількості.

РОЗШУБЕН

Попикуйте брата ІВАНА ФІЛКОВСЬКОГО, родом з села Винограда Борнішівська, повіт Борщів, Галичина. Хто знає про нього, або він самий, прошу зголоситись до:

FALKOWSKI JOZEF Wiesz Kzemeniec, Pocz. Minkowskie, Pow. Namyslow, Woj. Opole, Poland, або до: MARY ZEREBNY 661 S. Park St., Elizabeth, N. J.

Романа ЯРИМОВИЧА, ур. 29 вересня 1923 р., Юрія ЯРИМОВИЧА, ур. 4 лютого 1926 р., пошукує мати. Хто знає про них, або зустрічав їх після 1944 р., прошу повідомити мене на таку адресу: Semen Mandryka, 308 - 3rd Ave. N. E., Minneapolis, Minnesota, U.S.A. Європейські часописи прошу про передрук.

Професійні оголошення

Д-р М. МАНЗЕЛ лікує гострі й застарілі недуги чоловіків і жінок, шкідливі, загальне ослаблення, нерви і міхури, ревматизм, переводить аналізи крові й сечі. Провірка \$3.00. 107 E. 17th St., NEW YORK CITY, кім. 4-тої Етвені і Юніон Сівер. Година: Шодня 10-11 сполудня і 4-7. У неділю 11 ранку до 1 попол.

Dr. S. CHERNOFF 223 - 2nd Ave. (Cor. 14th St.) N.Y.C. Tel. GRamercy 7-7697. Острів й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкідливі, X-Ray. Родути жид лікуємо без операції. Переводимо аналізи крові для супружних дозволи. — Офісний година: Шодня від 10 ранку до 6:45 вечорі. В неділю від 11 до 1 попол. Екзамінація \$8.00.

ДЛЯ ВИМАГАЮЧИХ ПАНЬ PROC BEAUTY SALON УКРАЇНСЬКИХ САЛОН КРАСИ Досвідчені спеціалісти тринадцяти ондуляцій УКЛАДАННЯ ФРИЗУР ЗАЧЕСОК Експерти зі своїми чарівними руками кожного часу Вам до послуги. Над усім особисто доглядас сам власник JOHN PROC 166 Second Ave., N. Y. C. AL. 4-8675 Near 11th Street

ДОБРИ ВІСТІ ПРО СИВЕ ВОЛОССЯ

Якщо ваше волосся сивіє, будете втрадувати, коли почувте що вже поплився новий лок, знайте NUVIDA, який, на диво, помагає у суванні сивани. Треба тільки раз на день натирати його малою кількістю ліку. Вам треба натирати тільки так довго, доки не відстане бажаної краси волосся. Хто його вживав, не може надивуватися, як легко можна новим способом відзняти природне волосся з молодечим виглядом. На підставі спеціального порозуміння читачі цієї газети можуть закупити дві пляшки цього замінного препарату за \$4, зок окремо вони коштують по \$2.50. Щоб використати цю незвичайну нагоду треба вислати оцей віршчок до TRYSAN CO., Box 226, Dept. 67, Peekskill, N. Y. Не посилайте грошей, а заплатіть, просто поштареві \$4, а до того коштів переказати, коли вона прийде. Однак зробіть це негайно, бо кількість ліку є обмежена.

Імя _____ Адреса _____ Місто _____ Стрейт _____

Причини цього явища є зрозумілі. Жінки з нової імміграції дісталися в такі обставини, в яких вони ніколи перед тим не жили. Борьба за життям в Америці є для них незвичайно важка, а нові обставини і праця в них, разом з надшарпаним пережитим здоров'ям й нервами та безвиглядність поправки існуючої ситуації, це здебільшого чинники, що так від'ємно впливають на психічний стан жінок.

Пригноблення є симптомом загрозливої апатії. Тому мусимо звернути на це увагу і всіми силами протиставити йому. Мусимо знати шляхи поборення його, бо це заломить нас духово. А перед нами це багато невиконаних завдань. Не забуваймо, що на Україні немає ніякої можливості творити будь-які вартості з огляду на існуючий червоний режим, як як ми тут не спробуємо до чогось доброго й трикнути, то нам загрозює духове банкрутство. Тієї психічної кризи можна зарадити, шукаючи нових шляхів, спільно обмірковуючи в якій спосіб вийти з тої мертвої точки.

В тяжких хвилинах життя людини, звичайно, лине думкою в своє минуле, чи в минуле свого народу і шукає там чогось радісного, світлого; того, що дає їй полідшу й внутрішнє задоволення. І такою світлою точкою й радісним моментом є для нас, жінок, спогад про працю, яка велася нами в нашій Матірній Союзі Українок. Відновлення традицій великого, духового надхнення, яке давав нам перед війною наш спільними силами створений Союз Українок, є для нас єдиним виходом зі складного положення. Та ж колиш кожна думаюча жінка вважала своїм обов'язком і своєю честю включитися в громадську роботу, а тепер з того жіноцтва, що вишло на еміграцію, за винятком досліди одиниць, — ніхто не працює суспільно. А це є величезна втрата. Бо духовні надбання народу творяться не одиницями, а спільно всім народом і чим більше нас буде, тим більший буде вклад цінностей. Кожний член активно включений до праці є нашим союзником, воюючою тої самої армії, без котрої не можна здобути ані воли, ані країни діла.

Нас, нових іммігранток, усіх без винятку, лучить спільна праця і спільні нещастя в минулому та спільні долі і спільні потреби в сучасному. Це кладає на нас особливу печать. Нас лучить віра в ідеї, для яких ми з болем покинули рідний край, всіх нас об'єднує ідея вірної, незалежної України. І ми, жінки, мусимо здобути на одну зорганізовану, активну службу тієї ідеї. Це байдуже для нас хто звідки по-

ходить, з Києва чи Львова. Усі ми дочка одної великої нації, нас об'єднує одна кров і одне бажання добра і волі для нашого народу.

Щоб гідно виконати наше завдання й виправдати надії, покладені на нас тим, котрі страждають на батьківщині, кожна з нас в міру своїх сил і спроможностей, має спонирити свій обов'язок так, як і я наказує її громадське сумління. Ми — жінки, звичайно, чужо не хідимо до всякого роду партійних організацій. Однак, це не означає, що ми не цікавимося політикою. Навпаки, ми гостро відчуваємо і болімо кожну нашу політично невдачу і радімо успіхам, та внутрішніми чи зовнішніми досягненнями. Але партійництво нас не захоплює, бо ми маємо цілком інше поле до праці. На нас тяжить обов'язок виконання нашої дітвори, суспільна опіка, культурні форми нашого домашнього й громадського побуту, моральний рівень нас самих і нашого громадського оточення, та безліч інших, здавалось б, «маленьких», але як же важливих завдань.

Всіх нас повинні мати на увазі загальні свідомого жіноцтва напередодні Першого Загального З'їзду Матірнього Союзу Українок в ЗДА, що відбудеться в Нью-Йорку, в днях 26 і 27-го травня. Ірина Шох.

ЖІНОК ЗАПРАВЛЯЮТЬ ДО ПРОТИВОВІТЯНОЇ АРТИЛЕРІЇ

Вашингтон. — Жінки воюють і цивільні жінки можуть бути покликани до боїв плече-плече з чоловіками при обороні країни від нападів ворога з повітря, а саме при повітряній артилерії. Це виявив секретар армії Френк К. Пейс, згадуючи, що саме тепер відбуваються вже такі вправи у Панамі. Зону Панамського Каналу вибрано за пробне поле для добровольців жінок. Такі завдання виконували жінки в деяких країнах підчас другої світової війни, однак для Америки це «революційний поступ», каже секретар.

ВЕЛИКА НОВИНА ДЛЯ ТЕРПІЛИХ НА РЕВМАТИЗМ І АРТРАИТО

Ці недуги можна тепер ВІДЛЮКАТИ Численні відомлення вказують, що болі, викликані РЕВМАТИЗМОМ, АРТРАИТИСОМ, НАПУХЛИМИ СУТЛОВАМИ, СПИЯТИКОЮ І НЕВРІТОМ можуть бути приборкані швидко новим ліком КО-НАЛ (CO-NAL). Тисячі терпелих, які вже були зрезиковані або почувалися жалюгідними, тепер радісно розголосують, що вони вперше зазнали справжньої полегкості. Багато з них кажуть, що їхній біль у став вже після першої дози цієї замінної медичини.

Якщо ви теж терпите від цих болів, подбайте про КО-НАЛ яксти. Можете дістати його по спеціальній ціні, коли виплатите оці повідомлення до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 92, Box 762, Peekskill, N. Y. Зайди виплати вам дві три-долларові папки за \$5, отже за знизкою одного доллара від правильної ціни. Не посилайте грошей — просто заплатіть лістингом при дорученні. Однак киньте швидко тому, що запас обмежений.

Імя _____ Адреса _____ Місто _____ Стрейт _____

ПОМЕР СВАЩІ ВОЛОДИМИР ШЕВЧУК

16 травня ц. р. нагло помер у Нью-Йорку од серцевої хвороби о. Протоірей Володимир Шевчук, б. настоятель Української Автокефальної Церкви в Регенсбурзі й Ульмі і духовник Українського Технічного Господарського Інституту (УТТІ). Покійний — широкознаний український патріот, б. старшина Української Армії і громадський діяч, тишився великою пошаною і любов'ю серед усього громадянства. Похорон відбувся у суботу, 19 травня в Православній Церкві при 14 вулиці. В. И. П.!

ходить, з Києва чи Львова. Усі ми дочка одної великої нації, нас об'єднує одна кров і одне бажання добра і волі для нашого народу.

Щоб гідно виконати наше завдання й виправдати надії, покладені на нас тим, котрі страждають на батьківщині, кожна з нас в міру своїх сил і спроможностей, має спонирити свій обов'язок так, як і я наказує її громадське сумління.

Ми — жінки, звичайно, чужо не хідимо до всякого роду партійних організацій. Однак, це не означає, що ми не цікавимося політикою. Навпаки, ми гостро відчуваємо і болімо кожну нашу політично невдачу і радімо успіхам, та внутрішніми чи зовнішніми досягненнями. Але партійництво нас не захоплює, бо ми маємо цілком інше поле до праці. На нас тяжить обов'язок виконання нашої дітвори, суспільна опіка, культурні форми нашого домашнього й громадського побуту, моральний рівень нас самих і нашого громадського оточення, та безліч інших, здавалось б, «маленьких», але як же важливих завдань.

Всіх нас повинні мати на увазі загальні свідомого жіноцтва напередодні Першого Загального З'їзду Матірнього Союзу Українок в ЗДА, що відбудеться в Нью-Йорку, в днях 26 і 27-го травня. Ірина Шох.

ЖІНОК ЗАПРАВЛЯЮТЬ ДО ПРОТИВОВІТЯНОЇ АРТИЛЕРІЇ

Вашингтон. — Жінки воюють і цивільні жінки можуть бути покликани до боїв плече-плече з чоловіками при обороні країни від нападів ворога з повітря, а саме при повітряній артилерії. Це виявив секретар армії Френк К. Пейс, згадуючи, що саме тепер відбуваються вже такі вправи у Панамі. Зону Панамського Каналу вибрано за пробне поле для добровольців жінок. Такі завдання виконували жінки в деяких країнах підчас другої світової війни, однак для Америки це «революційний поступ», каже секретар.

ВЕЛИКА НОВИНА ДЛЯ ТЕРПІЛИХ НА РЕВМАТИЗМ І АРТРАИТО

Ці недуги можна тепер ВІДЛЮКАТИ Численні відомлення вказують, що болі, викликані РЕВМАТИЗМОМ, АРТРАИТИСОМ, НАПУХЛИМИ СУТЛОВАМИ, СПИЯТИКОЮ І НЕВРІТОМ можуть бути приборкані швидко новим ліком КО-НАЛ (CO-NAL). Тисячі терпелих, які вже були зрезиковані або почувалися жалюгідними, тепер радісно розголосують, що вони вперше зазнали справжньої полегкості. Багато з них кажуть, що їхній біль у став вже після першої дози цієї замінної медичини.

Якщо ви теж терпите від цих болів, подбайте про КО-НАЛ яксти. Можете дістати його по спеціальній ціні, коли виплатите оці повідомлення до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 92, Box 762, Peekskill, N. Y. Зайди виплати вам дві три-долларові папки за \$5, отже за знизкою одного доллара від правильної ціни. Не посилайте грошей — просто заплатіть лістингом при дорученні. Однак киньте швидко тому, що запас обмежений.

Імя _____ Адреса _____ Місто _____ Стрейт _____

ЛИСТИ З АМЕРИКИ

46. Бейзбол Весна приносить з собою і нові турботи, і нові розваги. Навпевно в своїх листах закодують американці напишуть і про весняні роботи у своїх садах, і про закінчення шкільного року, і про поїздки автом до місто. Всі ці, здавалось б, дрібні події, як окремі блискітки освітлюють американське життя і допоможуть перебороти брехливу пропаганду, що поширює всілякі ісенітниці про життя в Америці.

Є ще одна тема, яку Загальна Рада Американської Єдності радить зачепити у листах до друзів за кордоном. Ця проста тема є бейзбол — ця найпоширеніша в Америці гра, що кожної весни притягає до себе і увагу молоді, і увагу спортсів, і увагу аматорів подивитися на змагання у грі в бейзбол. Саме тепер, весною, двітори збирається в парках, або на спортивних майданчиках, щоб пограти в цю популярну в Америці гру, що справді є національною грою. В той час як змагаються відомі бейзбольні команди, тисячі глядачів стежать за ними і на спортивних майданах, і через телевізійні апарати, і через радіо.

Пішучи в листі про бейзбол, можна зручно висвітлити кілька сторін життя в Америці. Можна, наприклад, писати так: «Як завжди, весною знову заживіли наші спортивці, а надто бейзболісти. Американці дуже люблять ходити дивитися на змагання в бейзболі і часто ці змагання влящуються увечері, щоб мали змогу прийти і робітники. Як змагання затягаються до темряви, то спортивне поле освітлюється електрикою так, що стає світліше, як удень було. Ми часом ходимо дивитися на ці змагання цілою родиною.

Цікава річ ці змагання. Цікаво дивитися не тільки на спортивців, але й на глядачів на тисячі маси американців, що всі разом, бідніші й багатіші, безтурботно проводять час, без різниці чи вони чорні, чи білі, чи новоприбулі, чи старі американці. З їх переважно здорових обличчя та доброго одягу кожний бачить, що пересічний американець добре живе. Йх безтурботність показує, що їм нема чого боятися, вони спокійні і певні завтрашнього дня.

«Гра теж цікава, але я не буду тут описувати її правил. Ви, мабуть, знаєте, що грають м'ячем та палицями. Американці люблять змагання в спорті, так само, як вони люб-

лять змагання в усіх галузях життя. Американці люблять стежити за напруженою грою, що ведеться за певними правилами. А як кінчаються змагання то переможців щиро вітають, хто б вони не були, аби гра була чесною.

«Коли подумати про нашу демократію, то можна прийти до висновку, що вона, власне теж є певним змаганням. Одна сторона виграла в виборах, інша програла. Але той, хто програв, завжди має мас свій шанс. Може тому американці так і люблять бейзбол, бо це є ті ж змагання, на основі яких побудована американська свобода.

Є ще тільки приклад того, як можна написати в листі про бейзбол, але, звичайно, можливі тисячі варіантів. Кожний може написати про те, що сам бачив і сам переживав. Не треба тільки забувати, що, здавалось б про такі «дрібниці» як бейзбол, можна розповісти багато правди про Америку, яку повинні знати закордоном.

Ця є стаття із серії «Листи з Америки», поширюваної тепер Загальною Радою Американської Єдності з метою допомогти американським громадянам ширити правду про Америку по всьому світу.

280 дитячих ваканційних таборів для шкільної дітвори міста Нью-Йорку має призначити 75,000 — 100,000 дітей. Департамент здоров'я дістав \$30,000 нагляд над здоров'ям дітей у таких таборах.

Сініг всередині ракетних літаків повстав внаслідок спеки знони. Це ствердили «повітряні лікарі» в Денвер, Колорадо.

ТУРБУЄ ВАШЕ ВОЛОССЯ?

Якщо ви перестрашені й стурбовані тим, що ваше волосся знаєдто випадає або рветься на кінчиках внаслідок несприятливої сухості, будете щасливі, коли почнете радисні вісти, що їх розголосують надійно такі люди, що колись терпіли від випадіння волосся на голові. Вони втрутали себе викликаним новим препаратом, званого ТРАЙСАН (Trysan). Зайди готують, що такі і інші клопоти з волоссям, які повстали внаслідок свербічки на голові і малого ліпшаю починилися при правильним уживанні цього задовільного препарату.

Не дозволяйте, щоб і стан вашого волосся погіршилося, коли не визнаєте ТРАЙСАНА. Тепер маємо його в обмеженій кількості і його можна дістати по спеціальній ціні, коли виплатите поштою повідомлення до Trysan Co., Box 226, Dept. 201, Peekskill, N. Y. Зайди виплати вам дві три-долларові папки за \$5, а це є знизка на \$1 з звичайної ціни. (Коли посилається за післяплатою С. О. Д. — тоді додається ще за поштову доставку).

Імя _____ Адреса _____ Місто _____ Стрейт _____

СЕНАТОР ЗА ЗАБОРОНУ ПОСАД ДЛЯ Б. ФЕДЕРАЛЬНИХ УРЯДОВЦІВ

Вашингтон. — Сенатор Гомер Фергусон зажадав від правничої комісії, щоб вона не допускала до приймання на праці у приватних підприємствах федеральних урядовців тільки тому, що підприємство дає їм кращу платню. Він назвав по імені трьох урядників Федеральної Корпорації Відбудови, які після якогось часу перейшли до установ, що мали діло з урядом за часів їхнього урядовання. Така поведінка виходить на шкоду країні, бо були урядники використовують своє знання урядових осіб і відносин для приватних підприємств.

Вашингтон. — Сенатор Гомер Фергусон зажадав від правничої комісії, щоб вона не допускала до приймання на праці у приватних підприємствах федеральних урядовців тільки тому, що підприємство дає їм кращу платню. Він назвав по імені трьох урядників Федеральної Корпорації Відбудови, які після якогось часу перейшли до установ, що мали діло з урядом за часів їхнього урядовання. Така поведінка виходить на шкоду країні, бо були урядники використовують своє знання урядових осіб і відносин для приватних підприємств.

В першу річницю смерті бл. п. Інж. СЕРГІЯ ОВЧАРЕНКА б. професора укр. гімназій у Фюсені та Міттенвальді (Німеччина) — відправиться — В НЕДІЛЮ, 27. ТРАВНЯ 1951 р. в год. 11:30 в церкві св. Володимира при вул. Кортез, Шікаго ПАНАХИДА на яку приятелів та знайомих запрошує ДРУЖИНА.

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ І КУРСИ ІЗДИ. КУРС МЕХАНІКІВ КУРС ІЗДИ АВТАМЕ. Постараємося для Вас про екзамен Лайсенсу. Наші учні дістають дипломи. Помагаємо в одержанні праці. Інструкції в українській і англійській мовах. К У Р С И ДЕННИ, ВЕ-ПРНИ І НЕДІЛЬНИ Інструктори фахівці. Зал. в 1916. L. TYCHNIEWICZ, директор Metropolitan Auto School 155 2nd Ave., близько 10th St. NEW YORK CITY

ПЕРЕВІЗ пасажирів, пакувків і речей у місті, поза місто і на дальшу віддалю. ПО НИЗЬКІЙ ЦІНІ. Голоситесь 6-10 ранку і 6-10 веч. Телефон: СУ. 9-7879 M. SHULGIN TRANSPORTATION 2066 Anthony Ave., N. Y. 57, N. Y.

НОВІ КАПЕЛЮХИ СОЛОМ'ЯНІ від \$1.75 вгору, з ПАНАМИ від \$3.25 вгору, як рівнок легкі літні ФІЛЬЦОВІ капелюхи по приступним цінам. Відновляємо куплені у нас капелюхи. ПРОДАЄМО ШОВКОВІ КРАВАТКИ, ПАСИ І ШЕЛКИ. (Говоримо по українськи) DUNLEY HAT SHOP 14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY (Між 2-ою і 3-ою Етвені). — Телефон: GR 5-3733. Відкрито в п'ятницю до 9-ої, суботу до 10-ої год. вечорі.

Імя _____ Адреса _____ Місто _____ Стрейт _____

ТАРЗАН, ч. 2596. Кидается у бій

«THEY ARE NOT MEN, ULAN DECLARED. «THEY ARE HORRIBLE. THE THINGS THEY RIDE ARE GOROBORS.»

«Він занюхав щось, що підходить вгору в пропасті» — міркував Тарзан, приглядаючись динозаврові. — «Це люди, які йдуть на великих яцірках!»

«Це не люди, це горіби, а сотворення, на яких вони йдуть, це горобори. Провідний горіб, відвернувши увагу динозавра від довців, які гнали за ним, вів цілу груму просто на Тарзана й його товариство.»

ДЯКОВЧИТЕЛЯ

УКР. ПРАВОСЛ. ПАРАФІЯ В КОВТОВІ, ПА. Від кандидата вимагається знання галицького налізу й старослов'янської церковної мови; ведення церковного хору, концертів, представлень і української школи. Платня згідно з умовою. Голоситесь до: UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH c/o Rev. M. Kashuba, 399 Charles St., Coatsville, Pa.

ЗМІНУ АДРЕСИ ПОДАЄ АДВОКАТ WILLIAM KUZMA 23 Norman Road, Newark 6, N. J. Телефон: ESsex 2-6636.

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК УПРАВЛЕННЯ BERRY FUNERAL HOME, Inc. 525 East 6th Street, New York 9, N. Y. Phone ALgonquin 4-8748. Дні вості в модернісіх приміщеннях окремо приміщення. Першорядна обслуга в усіх випадках без різниці національної спільн.

ІВАН БРОЦАК, ПОГР.

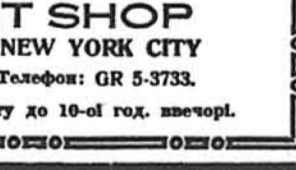
Lytwyn & Lytwyn UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS Обслуга Шира і Чесна Our Services Are Available Anywhere in New Jersey 801 SPRINGFIELD AVENUE NEWARK, NEW JERSEY ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬО УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК зарплата в роботах по \$150 щодня так само як ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАВКРАЩА

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY Dignified funerals as low as \$150 Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК Занимається похороном в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОБОЛОНЦІХ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ ВЗУТТЯ «ГОВЕРЛЯ» ("HOWERLA SHOES") 203 Springfield Ave. (біля Prince St.), NEWARK, N. J. Продаж мужської і жіночої обуви із знаних американських фірм взуття (nationally advertised brands), різних шкіряних виробів, жіночих торбачок, рукавичок, панчіх та скарпеток.

ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО, П. МАЛИЦЬКИЙ, влас. ПЕРЕВІЗ МЕБЛІВ І БАГАЖУ 115 S. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y. Тел. STagg 2-3617

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО В. Е. Богачевський. Tel. OR. 3-2484 208 E. 6th ST., NEW YORK 3, N. Y. Перевіз меблів, багажу і різних речей.

ТАРЗАН, ч. 2596. Кидается у бій THE LEADING HORIB, HOLDING THE ATTENTION OF THE CHARGING DINOSAUR FROM THE HUNTERS BEHIND IT, LED THE ENTIRE PACK DIRECTLY TOWARD TARZAN AND HIS COMPANIONS. «Він занюхав щось, що підходить вгору в пропасті» — міркував Тарзан, приглядаючись динозаврові. — «Це люди, які йдуть на великих яцірках!» «Це не люди, це горіби, а сотворення, на яких вони йдуть, це горобори. Провідний горіб, відвернувши увагу динозавра від довців, які гнали за ним, вів цілу груму просто на Тарзана й його товариство.»